

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN

Advies 2023/03

De Federale Adviesraad voor ouderen (FAVO), opgericht bij de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor ouderen waarvan de leden worden benoemd bij koninklijk besluit van 7 juli 2017, heeft tot taak om op eigen initiatief of op verzoek van de Federale Regering of een Wetgevende Kamer, adviezen over aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen op het gebied van pensioenen, gelijke kansen, sociale integratie en de bestrijding van ongelijkheid, toegankelijkheid van de gezondheidszorg en mobiliteit.

Overeenkomstig artikel 3 § 3, 1 ° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de FAVO het volgende advies uit:

ADVIES VAN DE FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN MET BETREKKING TOT HET WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE PROGRAMMAWET VAN 28 JUNI 2013 VOOR WAT BETREFT DE AANPASSING VAN DE CUMULATIEREGELING INZAKE TOEGELATEN BEROEPSINKOMSTEN VOOR BEPAALDE RECHTHEBBENDEN OP EEN OVERLEVINGSPENSIËN

CONTEXT VAN HET ADVIES

Een overlevingspensioen of weduwepensioen is een pensioen voor de nabestaanden van de overledene na zijn overlijden. Personen die iemand verliezen, kunnen, om hun welvaart te beschermen, het overlevingspensioen combineren met een beroepsinkomen. Men heeft recht op een overlevingspensioen indien men de minimumleeftijd heeft bereikt op het moment van het overlijden of indien men op dat ogenblik reeds een rustpensioen ontvangt. De vastgestelde minimumleeftijd voor 2023 bedraagt 49 jaar.

De personen die reeds recht hebben op een rustpensioen kunnen ook een overlevingspensioen genieten. Daarnaast moet men minstens een jaar gehuwd zijn, niet hertrouwd zijn en niet veroordeeld zijn voor misdrijven tegen de overleden huwelijkspartner. Wanneer de overleden persoon ambtenaar was, hebben de ex-huwelijkspartner en wezen ook recht op een overlevingspensioen.

De Federale Pensioendienst berekent het overlevingspensioen op basis van de professionele loopbaan van de overleden huwelijkspartner. De berekening verschilt naargelang de overleden huwelijkspartner al dan niet gepensioneerd was op het ogenblik van het overlijden.

De personen die aan alle voorwaarden voldoen, met uitzondering van de minimumleeftijd, komen in aanmerking voor de overgangsuitkering. Dit is een tijdelijke uitkering voor de langstlevende huwelijkspartner die niet aan de leeftijdsvoorwaarde voldoet om recht te hebben op een overlevingspensioen.

De huidige cumulatierегeling inzake toegelaten beroepsinkomsten voor een persoon, jonger dan 65 jaar die uitsluitend een of meerdere overlevingspensioenen geniet, wordt als te streng ervaren. In de programmawet van 26 december 2021 werd de cumulatierегeling daarom reeds aangepast voor deze rechthebbenden met kinderen ten laste. Aldus worden zij niet langer ontmoedigd om aan de arbeidsmarkt deel te nemen. Dat is alvast een enorme verbetering.

Het wetsvoorstel beoogt een dergelijke verhoging van het toegelaten inkomen ook in te voeren voor personen zonder kinderen ten laste die genieten van een of meerdere overlevingspensioenen. Ook voor hen ligt de inkomensgrens namelijk te laag. Het is voor hen soms interessanter om niet te werken of minder te werken om zodoende hun overlevingspensioen te behouden. Ook personen zonder kinderen moeten worden gestimuleerd om actief te (blijven) deelnemen aan de arbeidsmarkt. Deze versoepeling is bovendien niet enkel positief voor de rechthebbende op het overlevingspensioen, maar komt ook tegemoet aan de schaarste op de arbeidsmarkt.

Dit wetsvoorstel maakt een onderscheid tussen weduwen/weduwnaars jonger dan 65 jaar en weduwen/weduwnaars ouder dan 65 jaar. Personen ouder dan 65 jaar kunnen immers reeds onbeperkt bijverdienen.

ADVIES

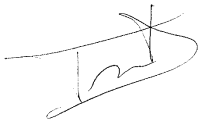
De raad steunt het wetsvoorstel.

De huidige cumulatiegrens voor rechthebbenden op uitsluitend een of meerdere overlevingspensioenen is momenteel een forfaitair bedrag van 17.625,60 euro voor personen die een beroepsactiviteit uitoefenen als werknemer of ambtenaar. In de programmawet van 26 december 2022 werd reeds een soepelere cumulatieregeling inzake toegelaten beroepsinkomsten ingevoerd voor personen met één of meerdere kinderen ten laste. Hierdoor vergroot de absolute kloof tussen personen met of zonder kinderen ten laste met 4.406,40 euro.

Dit wetsontwerp beoogt het absolute verschil tussen personen met of zonder kinderen ten laste te beperken tot het niveau van vóór de wijziging van de programmawet van 26 december 2022.

Volledigheidshalve willen wij verduidelijken dat de verhoging van de cumulatiegrens moet worden doorgevoerd voor alle werknemers, ongeacht hun statuut, dit wil zeggen zowel voor werknemers als voor ambtenaren en zelfstandigen. Voormelde wetswijzigingen hebben betrekking op het pensioenstelsel voor ambtenaren. Gelijkaardige wijzigingen zullen gelijktijdig moeten worden doorgevoerd in de pensioenstelsels voor werknemers en zelfstandigen door middel van een KB.

Goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van 23 juni 2023.

De Voorzitter,
Daniel Van Daele

De Ondervoorzitter,
Maddie Geerts